

III

සරල රේඛා බණ්ඩය

මෙම පාඨම අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබට,

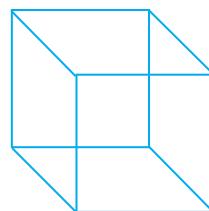
- ↳ සරල රේඛා බණ්ඩය හඳුනා ගැනීමට,
- ↳ නියමිත දිගකින් යුතු සරල රේඛා බණ්ඩ නිර්මාණය කිරීමට,
- ↳ සරල රේඛා බණ්ඩයක දිග මැනීමට

හැකියාව ලැබේ.

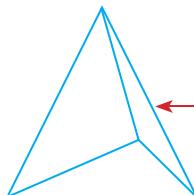
II.1 හඳුන්වීම

පරිසරයේ දැකිය හැකි සහ වස්තු කිහිපයක් රුපයේ දක්වා ඇත.

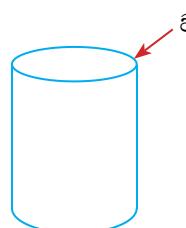
(i)

(ii)

(iii)

(i) හා (ii) රුපවල දක්වා ඇති දාර සරල දාර වන අතර (iii) රුපයේ දැක්වෙනුයේ වතු දාරයකි.

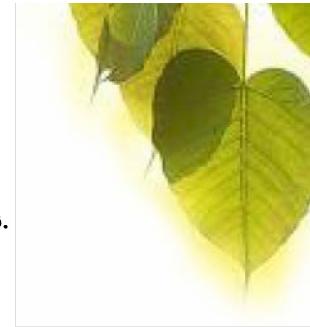
සරල දාරයක් නිරුපණය කිරීමට සරල රේඛා බණ්ඩයක් යොදා ගත හැකි ය. කෝදුව හාවිතයෙන් අදින ලද සරල රේඛාවකින් කොටසක් පහත දැක්වේ.

සරල රේඛා බණ්ඩය

සරල රේඛාවකින් කොටසක් සරල රේඛා බණ්ඩයක් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

AB සහ PQ සරල රේඛා බණ්ඩ දෙක ඉහත රුපයේ දක්වා ඇත.

11.2 සරල රේඛා බණ්ඩයක් නිර්මාණය කිරීම

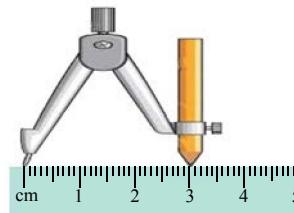
දැන් 3 cm ක් දිග PQ සරල රේඛා බණ්ඩයක් නිර්මාණය කරන ආකාරය විමසා බලමු.

පියවර 1 - සරල දාරය (කෝදුව) හා විතයෙන් සරල රේඛාවක් පහත රුපයේ පරිදි ඇද ගන්න.

පියවර 2 - එම රේඛාව මත පහත රුපයේ දැක්වෙන පරිදි P ලක්ෂණයක් ලකුණු කරන්න.

|
P

පියවර 3 - පහත රුපයේ දැක්වෙන පරිදි කවකවුව කෝදුව මත තබා 3 cm ක දිගක් මැන ගන්න.

පියවර 4 - කවකවුවේ තුඩු P මත තබා පියවර 3හි මැන ගත් දිග වෙනස් තොවන සේ පහත ආකාරයට රේඛාව කැපෙන පරිදි Q ලක්ෂණය ලකුණු කරන්න.

| P |' Q |

P හා Q අතර දුර 3 cm බව ලියා දක්වන්න. එය $PQ = 3 \text{ cm}$ ලෙස ලියා දැක්විය හැකි ය.

11.1 අහ්‍යාසය

1. පහත දැක්වෙන දිග සහිත සරල රේඛා බණ්ඩ අහ්‍යාස පොතේ නිර්මාණය කරන්න.

(i) $AB = 4 \text{ cm}$	(ii) $CD = 7 \text{ cm}$	(iii) $XY = 6 \text{ cm}$
(iv) $PQ = 4 \text{ cm } 5\text{mm}$	(v) $RS = 5 \text{ cm } 7 \text{ mm}$	

11.3 සරල රේඛා බණ්ඩයක දිග මැනීම

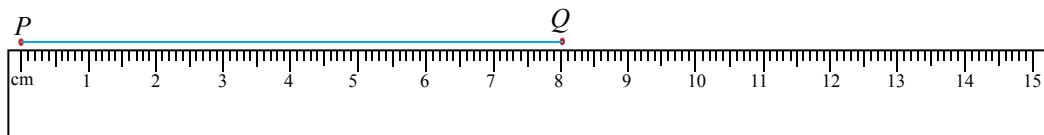
P Q

PQ රේඛා බණ්ඩයේ දිග මැනීමට පහත පියවර අනුගමනය කරන්න.

PQ රේඛා බණ්ඩය මැනීමට හැකිවන පරිදි කෝදුව තබන්න.

පියවර 1 - දිග මැනීමට අවශ්‍ය PQ රේඛා බණ්ඩයේ එක් කෙළවරකට කෝදුවේ “0” ලකුණු සමඟ කරන්න.

පියවර 2 - එම රේඛාවේ අනෙක් කෙළවර කෝදුව පිහිටි ස්ථානයේ සිට තොපමෙන් දුරකින් පිහිටියේ දැයි පරික්ෂා කරන්න. එය 8 cm දුරකින් පිහිටන බව පෙනේ.

එම දුර $PQ = 8 \text{ cm}$ ලෙස ලියා දක්වන්න.

11.2 ආහාරාසය

1. පහත දී ඇති රේඛා බණ්ඩවල දිග මැන ලියන්න.

(i) A B

(ii) P Q

(iii) R S

(iv) T U

(v) X Y

සාරාංශය

- ↳ සරල රේඛාවකින් කොටසක් සරල රේඛා බණ්ඩයකි.
- ↳ කෝදුව හා කවකටුව හාවිතයෙන් සරල රේඛා බණ්ඩයක් නිර්මාණය කළ හැකි ය.

